

ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Брюксел, 18.12.2013
COM(2013) 924 final

ПРИЛОЖЕНИЕ

РАМКОВО СПОРАЗУМЕНИЕ ЗА ВСЕСТРАННО ПАРТНЬОРСТВО И СЪТРУДНИЧЕСТВО МЕЖДУ ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ И НЕГОВИТЕ ДЪРЖАВИ ЧЛЕНКИ, ОТ ЕДНА СТРАНА, И СОЦИАЛИСТИЧЕСКА РЕПУБЛИКА ВЬЕТНАМ, ОТ ДРУГА СТРАНА

към

Предложение за Решение на Съвета

**относно сключването на Рамковото споразумение за всестрaнно партньорство и
сътрудничество между Европейския съюз и неговите държави членки, от една
страна, и Социалистическа република Виетнам, от друга страна**

ПРИЛОЖЕНИЕ
РАМКОВО СПОРАЗУМЕНИЕ
ЗА ВСЕСТРАННО ПАРТНЬОРСТВО
И СЪТРУДНИЧЕСТВО МЕЖДУ
ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ И НЕГОВИТЕ ДЪРЖАВИ ЧЛЕНКИ, ОТ ЕДНА СТРАНА,
И СОЦИАЛИСТИЧЕСКА РЕПУБЛИКА ВЬЕТНАМ, ОТ ДРУГА СТРАНА

към

Предложение за Решение на Съвета

относно сключването на Рамковото споразумение за всестранно партньорство и
сътрудничество между Европейския съюз и неговите държави членки, от една страна, и
Социалистическа република Виетнам, от друга страна

ЕВРОПЕЙСКИЯТ СЪЮЗ,
наричан по-долу „Съюзът“,
и
КРАЛСТВО БЕЛГИЯ,
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ,
ЧЕШКАТА РЕПУБЛИКА,
КРАЛСТВО ДАНИЯ,
ФЕДЕРАЛНА РЕПУБЛИКА ГЕРМАНИЯ,
РЕПУБЛИКА ЕСТОНИЯ,
ИРЛАНДИЯ,
РЕПУБЛИКА ГЪРЦИЯ,
КРАЛСТВО ИСПАНИЯ,
ФРЕНСКАТА РЕПУБЛИКА,
ИТАЛИАНСКАТА РЕПУБЛИКА,
РЕПУБЛИКА КИПЪР,
РЕПУБЛИКА ЛАТВИЯ,
РЕПУБЛИКА ЛИТВА,
ВЕЛИКОТО ХЕРЦОГСТВО ЛЮКСЕМБУРГ,
УНГАРИЯ,
РЕПУБЛИКА МАЛТА,
КРАЛСТВО НИДЕРЛАНДИЯ,
РЕПУБЛИКА АВСТРИЯ,
РЕПУБЛИКА ПОЛША,
ПОРТУГАЛСКАТА РЕПУБЛИКА,
РУМЪНИЯ,
РЕПУБЛИКА СЛОВЕНИЯ,
СЛОВАШКАТА РЕПУБЛИКА,
РЕПУБЛИКА ФИНЛАНДИЯ,
КРАЛСТВО ШВЕЦИЯ,
ОБЕДИНЕНОТО КРАЛСТВО ВЕЛИКОБРИТАНИЯ И СЕВЕРНА ИРЛАНДИЯ,

договарящи се страни по Договора за Европейския съюз и Договора за функционирането на Европейския съюз,

наричани по-нататък „държавите членки“,

от една страна, и

СОЦИАЛИСТИЧЕСКА РЕПУБЛИКА ВЬЕТНАМ,

наричана по-нататък „Вьетнам“,

от друга страна,

заедно наричани по-нататък „страните“,

КАТО ОТЧИТАТ традиционните приятелски отношения между страните и близките исторически, политически и икономически връзки между тях,

КАТО ИМАТ ПРЕДВИД, че страните отдават особена важност на всестрания характер на отношенията помежду си, както е видно, *inter alia*, от вьетнамския „Основен план за развитие на отношенията между Вьетнам и Европейския съюз до 2010 г. и насоки до 2015 г.“ от 2005 г. и от последвалите дискусии между страните,

КАТО ИМАТ ПРЕДВИД, че страните разглеждат настоящото споразумение като част от по-широките и съгласувани отношения помежду си, установени посредством споразумения, в които участват и двете страни,

КАТО ПОТВЪРЖДАВАТ своя ангажимент да спазват общите принципи на международното право и целите и принципите на Устава на Организацията на обединените нации, както и да зачитат демократичните принципи и правата на човека,

КАТО ПОТВЪРЖДАВАТ, че зачитат независимостта, суверенитета, териториалната цялост и националното единство на Социалистическа република Вьетнам,

КАТО ПОТВЪРЖДАВАТ значението, което придават на принципа на добро управление и на борбата с корупцията,

КАТО ПОТВЪРЖДАВАТ своето желание да насърчават икономическия и социалния напредък на своите народи, като взимат под внимание принципа на устойчивото развитие и изискванията за опазване на околната среда,

КАТО ОТЧИТАТ, че Международният наказателен съд представлява важна предпоставка за мира и международното правосъдие и се стреми към ефективно преследване на най-тежките престъпления, засягащи международната общност,

КАТО ИМАТ ПРЕДВИД, че страните споделят виждането, че разпространението на оръжия за масово унищожение (ОМУ) представлява сериозна заплаха за международната сигурност, те желаят да засилят диалога и сътрудничеството си в тази област. Приемането с консенсус на Резолюция 1540 на Съвета за сигурност на Организацията на обединените нации подчертава ангажимента на цялата международна общност за борба с разпространението на оръжия за масово унищожение,

КАТО ПРИЗНАВАТ необходимостта да се засилят ангажиментите за разоръжаване и неразпространение по силата на приложимите спрямо страните международни задължения,

КАТО ИЗРАЗЯВАТ пълната си ангажираност с борбата с всички форми на тероризъм в съответствие с международното право, включително правото в областта на правата на човека и хуманитарното право, както и с установяването на ефективно международно

сътрудничество и инструменти за осигуряване на тяхното изкореняване, и като припомнят съответните Резолуции на Съвета за сигурност на ООН,

КАТО ПРИЗНАВАТ значението на Споразумението за сътрудничество от 7 март 1980 г. между Европейската икономическа общност и Индонезия, Малайзия, Филипините, Сингапур и Тайланд — държави — членки на Асоциацията на народите от Югоизточна Азия (АСЕАН), към което Виетнам се присъедини през 1999 г., както и Споразумението за сътрудничество между Европейската общност и Социалистическа република Виетнам от 17 юли 1995 г.,

КАТО ПРИЗНАВАТ значението на укрепването на съществуващите отношения между страните с оглед на подобряването на сътрудничеството между тях, както и общата си воля да консолидират, задълбочат и разнообразят своите отношения в области от взаимен интерес въз основа на зачитане на суверенитета и на равнопоставеност, недискриминация, опазване на естествената околна среда и взаимна полза,

КАТО ПРИЗНАВАТ статута на Виетнам на развиваща се държава и като отчитат съответното равнище на развитие на страните,

КАТО ПРИЗНАВАТ голямото значение на сътрудничеството за развитие за развиващите се държави, особено за държавите с нисък доход и по-нисък среден доход, за техния траен икономически растеж, устойчиво развитие и навременно и цялостно изпълнение на международно договорените цели за развитие, включително на Целите на хилядолетието за развитие на ООН,

КАТО ПРИЗНАВАТ напредъка на Виетнам към постигане на Целите на хилядолетието за развитие и изпълнение на Стратегията за социално-икономическо развитие, както и настоящото му равнище на развитие като развиваща се държава с нисък доход,

КАТО ИМАТ ПРЕДВИД, че страните отдават особено значение на принципите и правилата, които уреждат международната търговия и които се съдържат в Споразумението за създаване на Световната търговска организация (СТО), както и необходимостта същите да се прилагат по прозрачен и недискриминационен начин,

КАТО ПРИЗНАВАТ значителната роля, която търговията има по отношение на развитието, а също и значението на програмите за преференциална търговия,

КАТО ИЗРАЗЯВАТ пълната си ангажираност да насърчават устойчивото развитие във всичките му измерения, включително в областта на опазването на околната среда и ефективното сътрудничество за борба с изменението на климата, както и ефективното насърчаване и прилагане на международно признатите трудови стандарти, ратифицирани от страните,

КАТО ПОДЧЕРТАВАТ значението на сътрудничеството в областта на миграцията,

КАТО ПОТВЪРЖДАВАТ своето желание да укрепват сътрудничеството между страните въз основа на споделени ценности и взаимна полза, в пълна съгласуваност с дейностите, предприемани на регионално равнище,

КАТО ОТБЕЛЯЗВАТ, че разпоредбите на настоящото споразумение, които попадат в обхвата на част трета, дял V от Договора за функционирането на Европейския съюз, обвързват Обединеното кралство и Ирландия като отделни договарящи се страни, или като част от Европейския съюз, в съответствие с Протокола (№ 21) относно позицията на Обединеното кралство и Ирландия по отношение на пространството на свобода, сигурност и правосъдие, приложен към Договора за Европейския съюз и към Договора за функционирането на Европейския съюз. Същото се отнася за Дания в съответствие с Протокола (№ 22) относно позицията на Дания, приложен към посочените договори,

СЕ СПОРАЗУМЯХА ЗА СЛЕДНОТО:

ДЯЛ I

ЕСТЕСТВО И ПРИЛОЖНО ПОЛЕ

ЧЛЕН 1

Общи принципи

1. Страните потвърждават своя ангажимент да спазват общите принципи на международното право, определени в целите и принципите на Устава на Организацията на обединените нации, потвърдени в Декларацията на Общото събрание на ООН от 24 октомври 1970 г. за принципите на международното право относно приятелските отношения и сътрудничеството между държавите в съответствие с Устава на ООН, както и в други приложими международни договори, в които е заложено *inter alia* зачитането на принципа на правовата държава и принципа *pacta sunt servanda*; да зачитат демократичните принципи и правата на човека, определени във Всеобщата декларация за правата на човека на Общото събрание на ООН и в други международни инструменти за правата на човека, по които страните са договарящи страни, които са в основата на вътрешните и международните политики на двете страни и представляват съществен елемент на настоящото споразумение.
2. Страните потвърждават своя ангажимент да продължат своето сътрудничество за пълното постигане на международно договорените цели за развитие, включително на Целите на хилядолетието за развитие, чрез спазване на съществуващите взаимни международни задължения, приложими спрямо страните. Това съставлява съществен елемент от настоящото споразумение. Страните също така потвърждават съответните си ангажименти към Европейския консенсус за развитие от 2005 г., Парижката декларация относно ефективността на помощта, приета на Форума на високо равнище за ефективността на помощта през 2005 г., Програмата за действие от Акра, приета на Третия форум на високо равнище за ефективността на помощта, както и към Декларацията от Ханой за ефективност на помощта от 2006 г. с оглед на по-нататъшното подобряване на резултатите в сферата на сътрудничеството за развитие, включително за постигане на напредък за премахване на обвързаността на помощта и изграждането на по-предвидими механизми за предоставяне на помощ.
3. Страните потвърждават своя ангажимент да насърчават устойчивото развитие във всичките му измерения, да си сътрудничат за преодоляване на предизвикателствата, свързани с изменението на климата и глобализацията, и да допринасят за постигане на целите за развитие, договорени на международно равнище, включително на Целите на хилядолетието за развитие.
4. Страните се споразумяват при изпълнението на всички дейности за сътрудничество по настоящото споразумение да се отчитат съответните им равнища на развитие, нужди и капацитет.
5. Страните потвърждават, че търговията има значителна роля за развитието, както и че програмите за преференциална търговия помагат за поощряване на развитието в развиващите се държави, включително на Виетнам.
6. Страните се споразумяват, че сътрудничеството по настоящото споразумение ще бъде в съответствие с техните съответни законови и подзаконови нормативни актове и правила.

ЧЛЕН 2

Цели на сътрудничеството

С цел засилване на своите двустранни отношения страните се ангажират да поддържат широкообхватен диалог и да насърчават по-нататъшното сътрудничество помежду си във всички сектори от взаимен интерес. По-конкретно техните усилия ще бъдат насочени към:

- а) установяване на сътрудничество на двустранно равнище и във всички съответни регионални и международни форуми и организации;
- б) взаимноизгодно развитие на търговията и инвестициите между страните;
- в) установяване на сътрудничество във всички търговски и свързани с инвестициите области от взаимен интерес с цел благоприятстване за устойчивите търговски и инвестиционни потоци и предотвратяване и премахване на пречките пред търговията и инвестициите по начин, който е съгласуван с настоящите и бъдещите регионални инициативи между ЕС и АСЕАН и ги допълва;
- г) действия по линия на сътрудничеството за развитие за изкореняване на бедността, насърчаване на устойчивото развитие, борба с новите предизвикателства, като изменението на климата и заразните болести, задълбочаване на икономическата реформа и интегриране в световната икономика;
- д) установяване на сътрудничество в областта на правосъдието и сигурността, включително правовата държава и правното сътрудничество, защитата на данни, миграцията, борбата с организираната престъпност, изпирането на пари и наркотиците;
- е) насърчаване на сътрудничеството във всички други сектори от взаимен интерес, в това число: права на човека, икономическа политика, финансови услуги, данъчно облагане, промишлена политика и малки и средни предприятия, информационни и комуникационни технологии, наука и технологии, енергетика, транспорт, градоустройство и регионално планиране и градско и регионално развитие, туризъм, образование и обучение, култура, изменение на климата, околна среда и природни ресурси, селско стопанство, горско стопанство, животновъдство, рибарство и развитие на селските райони, здравеопазване, статистика, труд, заетост и социални въпроси, реформа на публичната администрация, сдружения и неправителствени организации (НПО), предотвратяване на природни бедствия и смекчаване на последиците от тях, равенство между половете;
- ж) засилване на настоящото и поощряване на бъдещото участие на двете страни в програми за подрегионално и регионално сътрудничество, отворени за участието на другата страна;
- з) установяване на сътрудничество за противодействие на разпространението на оръжия за масово унищожение и на средства за доставянето им; борба с незаконната търговия с малки оръжия и леко въоръжение във всичките ѝ аспекти; и военни остатъци;
- и) установяване на сътрудничество за борба с тероризма;
- й) засилване на ролята и значението на всяка от страните в региона на другата с различни средства, включително културен обмен, използване на информационни технологии и образование;
- к) насърчаване на разбирателството между хората *inter alia* чрез сътрудничество между различни образувания, като например мозъчни тръстове, представители на академичната общност, стопанските среди и медиите, под формата на семинари, конференции, връзки между младите хора и други дейности.

ЧЛЕН 3

Сътрудничество в регионални и международни организации

1. Страните поемат задължението да обменят възгледи и да си сътрудничат в рамките на регионалните и международните форуми и организации, включително Организацията на обединените нации и нейните агенции и организации, диалога АСЕАН — ЕС, Регионалния форум на АСЕАН (ARF), Срещата „Азия—Европа“ (ASEM) и Световната търговска организация (СТО).
2. Страните се споразумяват също така да поощряват сътрудничеството в тези области между мозъчните тръстове, академичните общности, НПО, стопанските среди и медиите чрез организирането на семинари, конференции и други подобни дейности, при условие че това сътрудничество се основава на взаимно съгласие.

ЧЛЕН 4

Двустранно и регионално сътрудничество

1. За всяка област на диалог и сътрудничество по настоящото споразумение и като отдават дължимото внимание на въпросите, свързани с двустранното сътрудничество, страните се споразумяват да провеждат съответните дейности на двустранно или регионално равнище или при съчетаване на двете рамки. При избора на подходяща рамка страните ще се стремят да постигнат максимално въздействие върху всички заинтересовани страни, както и да засилят участието на тези заинтересовани страни, като същевременно използват по възможно най-добър начин наличните ресурси, отчитат осъществимостта от политическа и институционална гледна точка и осигуряват съгласуваност с други дейности, в които участват Съюзът и АСЕАН. Когато е подходящо, сътрудничеството може да включва подкрепа за интеграцията и изграждането на общността АСЕАН.
2. Страните могат, когато това е подходящо, да вземат решение за разширяване на финансовата подкрепа и включване в нея на дейности за сътрудничество в областите, обхванати от споразумението или свързани с него, съгласно съответните си финансови процедури и ресурси. Това сътрудничество може по-конкретно да е в подкрепа на провеждането на социално-икономически реформи във Виетнам и може да включва мерки за изграждане на капацитет, като организиране на схеми за обучение, работни срещи и семинари, обмен на експерти, проучвания и други дейности, договорени от страните в съответствие със стратегиите на донорите за предоставяне на помощ за развитие.

ДЯЛ II

СЪТРУДНИЧЕСТВО ЗА РАЗВИТИЕ

ЧЛЕН 5

Общи принципи

1. Основните цели на сътрудничеството за развитие са постигането на Целите на хилядолетието за развитие, както и изкореняването на бедността, постигането на устойчиво развитие и интегрирането в световната икономика. Целите на сътрудничеството за развитие отчитат програмите и стратегиите на Виетнам за социално-икономическо развитие. Страните признават, че сътрудничеството за развитие между тях е от ключово значение за преодоляване на предизвикателствата пред Виетнам в областта на развитието.
2. Страните се споразумяват да насърчават дейностите за сътрудничество чрез съответните си процедури и средства.

ЧЛЕН 6

Цели на сътрудничеството

Стратегиите на страните за сътрудничество за развитие имат за цел, наред с друго:

- а) постигане на устойчив икономически растеж;
- б) насърчаване на човешкото и социалното развитие;
- в) насърчаване на институционалните реформи и институционалното развитие;
- г) насърчаване на устойчивостта на околната среда, нейното възстановяване и най-добрите практики в областта, както и опазване на природните ресурси;
- д) предотвратяване и преодоляване на последиците от изменението на климата;
- е) подкрепа за политики и инструменти, насочени към постепенното интегриране в световната икономика и търговия.

ЧЛЕН 7

Форми на сътрудничество

1. По отношение на всяка област на сътрудничество съгласно настоящия дял страните се споразумяват да осъществяват дейности на двустранно или регионално равнище или чрез комбинация от двете, включително и чрез тристранно сътрудничество.
2. Формите на сътрудничество между страните могат да включват:
 - а) помощ за развитие и техническа помощ за програмите и проектите съгласно договореното от страните;
 - б) изграждане на капацитет чрез провеждане на обучения, работни срещи и семинари, обмен на експерти, проучвания и съвместни изследвания между страните;
 - в) обсъждане на други форми на финансиране на развитието, когато е необходимо;
 - г) обмен на информация за най-добри практики в областта на ефективността на помощта.

ДЯЛ III

МИР И СИГУРНОСТ

ЧЛЕН 8

Противодействие на разпространението на оръжия за масово унищожение и средствата за тяхното доставяне

1. Страните считат, че разпространението на оръжия за масово унищожение и на средства за тяхното доставяне както на държавни, така и на недържавни субекти представлява една от най-сериозните заплахи за международната стабилност и сигурност, като същевременно потвърждават законните си права да провеждат проучвания, да разработват, използват, търгуват и трансферират биологични, химически и ядрени технологии и свързани с тях материали за мирни цели в съответствие с договорите и конвенциите, по които са страни. Ето защо страните се споразумяват да си сътрудничат и да дават своя принос в борбата с разпространението на оръжия за масово унищожение и на средства за тяхното доставяне чрез пълно спазване и изпълнение на национално равнище на съответните си задължения съгласно международните договори и споразумения за разоръжаване и неразпространение на оръжия, както и на съответните международни задължения, приложими спрямо страните. Страните се споразумяват, че тази разпоредба представлява съществен елемент от Споразумението.
2. Освен това страните се споразумяват да си сътрудничат и да допринасят за противодействието на разпространението на оръжия за масово унищожение и на средствата за доставянето им, като:
 - а) предприемат стъпки за подписване, ратифициране или присъединяване, както е целесъобразно, към всички съответни международни договори и споразумения, както и като изпълняват изцяло съответните си задължения;
 - б) създадат, в зависимост от капацитета на всяка страна, ефективна система за национален контрол на износа, чрез която да се контролират износът и транзитното преминаване на стоки, свързани с ОМУ, включително контрол на крайното потребление за ОМУ на технологии с двойна употреба, и в която да са предвидени ефективни санкции за нарушения на контрола на износа в съответствие с Резолюция 1540 на Съвета за сигурност на ООН, без това да засяга нормалните и законни дейности по внос и износ и финансови трансакции. Това може да включва предоставянето на помощ, включително изграждането на капацитет.
3. Страните се споразумяват да провеждат редовен политически диалог, който ще съпровожда и консолидира тези елементи.

ЧЛЕН 9

Сътрудничество в борбата с незаконната търговия с малки оръжия и леко въоръжение (МОЛВ) във всичките ѝ аспекти

1. Страните признават, че незаконното производство, пренасяне и движение на малки оръжия и леко въоръжение във всички аспекти, включително прекаленото им натрупване и неконтролираното разпространение, продължават да представляват сериозна заплаха за мира и международната сигурност, като същевременно потвърждават законните права на страните да произвеждат, внасят и притежават малки оръжия и леко въоръжение за самоотбрана и за нуждите на сигурността. В тази връзка страните припомнят съдържанието на Резолуции 64/50 и 64/51 на Общото събрание на ООН.
2. Страните се споразумяват да спазват и изцяло да изпълняват съответните си задължения за справяне с незаконната търговия с малки оръжия и леко въоръжение във всички нейни аспекти съгласно действащите международни споразумения, по които страните са договарящи се страни, и съгласно резолюциите на Съвета за сигурност на ООН, както и своите ангажименти в рамките на други международни инструменти, приложими в тази област, като например Програмата за действие на ООН за предотвратяване, борба и премахване на незаконната търговия с МОЛВ във всичките ѝ аспекти.
3. Страните се ангажират да установят необходимия диалог с цел обмен на възгледи и информация и изграждане на общо разбиране по въпросите и проблемите, свързани с незаконната търговия с малки оръжия и леко въоръжение, както и с цел да укрепят способността си за предотвратяване, борба и премахване на подобен род търговия.

ЧЛЕН 10

Сътрудничество в борбата с тероризма

Страните потвърждават значението на борбата с тероризма при пълно зачитане на закона, включително на Устава на ООН, правото в областта на правата на човека, бежанското право и международното хуманитарно право. В тази рамка и съгласно Глобалната стратегия на ООН за противодействие на тероризма, съдържаща се в Резолюция 60/288 на Общото събрание на ООН, и Съвместната декларация ЕС—АСЕАН от 28 януари 2003 г. за сътрудничество в областта на борбата с тероризма, страните се споразумяват да укрепят сътрудничеството в областта на предотвратяването и борбата с тероризма.

По-конкретно, страните правят това:

- а) в рамките на цялостното изпълнение на Резолюция 1373 на Съвета за сигурност на ООН и други приложими в областта резолюции на ООН и като предприемат стъпки за ратифициране и цялостно изпълнение на международните конвенции и инструменти в областта на борбата с тероризма и неговото предотвратяване;
- б) като провеждат редовни консултации по въпросите на сътрудничеството в областта на борбата и предотвратяването на тероризма в рамките на Съвместния комитет;
- в) като обменят информация за терористични групи и техните поддържащи мрежи в съответствие с международното и националното право и, в зависимост от програмите и инструментите на страните, като оказват помощ за изграждането на капацитет в областта на борбата и предотвратяването на тероризма;
- г) посредством обмен на мнения относно използваните средства и методи за противодействие на тероризма и на подбуждането към терористични деяния,

включително в техническите области и обучението, и посредством обмен на опит относно предотвратяването на тероризма;

- д) като си сътрудничат за задълбочаване на международния консенсус относно борбата с тероризма и съответната нормативна рамка и като работят за постигане възможно най-скоро на съгласие по Всеобщата конвенция за борба с международния тероризъм, с която да се допълнят съществуващите инструменти на ООН за борба с тероризма;
- е) като насърчават сътрудничеството между държавите — членки на ООН, с оглед на ефективното изпълнение на Глобалната стратегия на ООН за противодействие на тероризма;
- ж) като обменят най-добри практики в областта на защитата на правата на човека в борбата с тероризма.

ЧЛЕН 11

Правно сътрудничество

1. Страните се споразумяват да си сътрудничат по правни въпроси, за укрепване на правовата държава и институциите на всички равнища в областта на правораздаването и правоприлагането.
2. Страните се споразумяват да си сътрудничат за повишаване капацитета в съдебната система и усъвършенстване на правната система в области като гражданското право, гражданскопроцесуалното право, наказателното и наказателнопроцесуалното право, както и да обменят информация относно правните системи и законодателството.
3. Страните също се споразумяват да си сътрудничат в областта на международното наказателно правосъдие. Страните считат, че най-тежките престъпления, засягащи международната общност, не трябва да остават ненаказани и че трябва да се гарантира тяхното ефективно преследване, като се предприемат нужните мерки на съответните равнища.
4. Страните считат, че Международният наказателен съд е прогресивна и независима институция, работеща за установяването на мир и справедливост в международен план. Страните се споразумяват да си сътрудничат с цел укрепване на правната уредба за предотвратяване и санкциониране на най-тежките престъпления, засягащи международната общност, както и да разгледат възможността за прилагане на Римския статут. Страните са съгласни, че диалогът и сътрудничеството по този въпрос биха били ползотворни.

ДЯЛ IV

СЪТРУДНИЧЕСТВО ПО ВЪПРОСИТЕ НА ТЪРГОВИЯТА И ИНВЕСТИЦИИТЕ

ЧЛЕН 12

Общи принципи

1. Страните провеждат диалог по двустранни и многостранни търговски и свързани с търговията въпроси с цел укрепване на двустранните търговски отношения и подобряване на многостранната система на търговия.
2. Страните се ангажират да насърчават развитието и диверсификацията на своя търговски обмен във възможно най-висока степен и с цел извличане на взаимна полза. Те се ангажират да постигнат по-добри и предвидими условия за достъп до пазара, като работят за отстраняване на пречките пред търговията, по-конкретно чрез навременно премахване на нетарифните бариери и ограничения пред търговията, и като вземат мерки за увеличаване на прозрачността, при отчитане на работата, извършвана в тази област от международните организации, на които и двете страни са членки.

3. Като отчитат, че търговията играе изключително важна роля за развитието, както и че схемите за търговски преференции, включително Общата система за преференции (ОСП) и специалното и диференцирано третиране, определено от СТО, са доказали своята полза за развиващите се държави, страните се стремят да задълбочат консултациите относно тяхното ефективно изпълнение.
4. За целите на изпълнението на настоящия дял страните вземат под внимание съответните си равнища на развитие.
5. Страните се информират взаимно относно развитието на търговската политика и свързаните с търговията политики, като например селскостопанската политика, политиката за безопасност на храните, политиката за потребителите и политиката за околната среда.
6. Страните насърчават диалога и сътрудничеството за развиване на търговските и инвестиционните отношения между тях, включително разрешаването на търговски проблеми и предоставянето на програми за техническа помощ и за изграждане на капацитет за решаване на търговските въпроси *inter alia* в областите, посочени в настоящия дял.
7. С цел да разгърнат своя потенциал и да използват взаимното си допълване в икономически план, страните се стремят да проучват и търсят повече възможности и решения за укрепване на своите търговски и инвестиционни отношения, включително, когато е необходимо, посредством договарянето на споразумения за свободна търговия и други споразумения от взаимен интерес.

ЧЛЕН 13

Развиване на търговията

1. Страните се ангажират да развиват, диверсифицират и увеличават търговския обмен помежду си, както и да подобрят конкурентоспособността на своите продукти на вътрешните, регионалните и международните пазари. Сътрудничеството между страните за постигане на тази цел е насочено по-специално към засилване на изграждането на капацитет в области като стратегиите за развитие на търговията, оптимизацията на търговския потенциал, включително преференциите по ОСП, конкурентоспособността, поощряването на обмена на технологии между предприятията, прозрачността на политиките, законодателството и правилата, информацията за пазара, институционалното развитие, както и изграждането на регионални мрежи.
2. Страните се възползват в пълна степен от помощта за търговията и другите допълнителни програми за подпомагане с цел увеличаване на търговията и инвестициите помежду им.

ЧЛЕН 14

Санитарни и фитосанитарни въпроси и въпроси, свързани с хуманното отношение към животните

1. Страните потвърждават своите настоящи права и задължения съгласно Споразумението на СТО за санитарните и фитосанитарните мерки.
2. Страните засилват сътрудничеството и обмена на информация относно законодателните процедури, процедурите по прилагане, сертифициране, инспекция и надзор във връзка със санитарните и фитосанитарните мерки в търговията между страните в рамките на Споразумението на СТО за санитарните и фитосанитарните мерки, Международната конвенция по растителна защита (IPPC), Световната организация за здравеопазване на животните (OIE) и Кодекс алиментариус.
3. Страните се споразумяват също така да си сътрудничат по санитарни и фитосанитарни въпроси и да насърчават сътрудничеството помежду си в тази област чрез изграждане на капацитет и техническа помощ, които съответстват на нуждите на всяка страна и целят да помогнат на страните да спазват взаимно правните си уредби, включително в сферата на безопасността на храните, здравето на растенията и животните и прилагането на международните стандарти.
4. Страните се споразумяват при необходимост да си сътрудничат в областта на хуманното отношение към животните, включително за техническа помощ и изграждане на капацитет за разработването на стандарти за хуманно отношение към животните.
5. Страните определят звена за контакт, с които се осъществява комуникацията по въпросите в обхвата на настоящия член.

ЧЛЕН 15

Технически пречки пред търговията

1. Страните насърчават използването на международните стандарти и си сътрудничат и обменят информация относно стандартите, техническите правила и процедурите за оценка на съответствието, особено в рамките на Споразумението на СТО за техническите пречки пред търговията (ТПТ).
2. Страните се стремят да обменят информация на ранен етап от изготвянето на ново законодателство в областта на ТПТ. За целта страните поощряват всякакъв род мерки за преодоляване на различията помежду си в областта на оценяването на съответствието и стандартизацията и за подобряване на сближаването и съвместимостта между съответните системи на страните в тази област. Страните се споразумяват да обменят мнения и да проучат възможността за прилагане на сертифициране от трета страна с цел да улеснят търговския обмен помежду си.
3. Сътрудничеството в областта на техническите пречки пред търговията се осъществява *inter alia* посредством диалог по подходящите канали, съвместни проекти, програми за техническа помощ и за изграждане на капацитет. При необходимост страните определят звена за контакт, с които се осъществява комуникацията по въпросите в обхвата на настоящия член.

ЧЛЕН 16

Сътрудничество по митнически въпроси и улесняване на търговията

1. Страните:
 - а) проучват възможностите за опростяване на процедурите по внос и износ и другите митнически процедури и обменят опит и добри практики в тази област;
 - б) осигуряват прозрачността на митническите разпоредби и разпоредбите за улесняване на търговията;
 - в) развиват сътрудничеството по митнически въпроси и разработват ефективни механизми за административна взаимопомощ;
 - г) се стремят към сближаване на вижданията си и към съвместни действия в контекста на съответните международни инициативи, в това число и улесняването на търговията.
2. Страните ще обръщат специално внимание *inter alia* на:
 - а) повишаването на сигурността и безопасността на международната търговия;
 - б) гарантирането на по-ефективно и ефикасно правоприлагане от страна на митническите органи по отношение на правата върху интелектуалната собственост;
 - в) гарантирането на балансиран подход между улесняването на търговията и борбата с измамите и нередностите.
3. Без да се засягат другите форми на сътрудничество, предвидени в настоящото споразумение, страните заявяват своя интерес към възможността за сключване в бъдеще на протоколи за митническо сътрудничество и административна взаимопомощ в границите на институционалната рамка, установена в настоящото споразумение.
4. Страните се стремят да мобилизират средства за техническа помощ, за да подкрепят осъществяването на сътрудничеството по митнически въпроси и прилагането на разпоредбите за улесняване на търговията съгласно настоящото споразумение.

ЧЛЕН 17

Инвестиции

Страните насърчават по-голям поток на инвестиции чрез изграждането на привлекателна и стабилна инвестиционна среда посредством последователен диалог, целящ подобряване на разбирателството и сътрудничеството по инвестиционни въпроси, проучване на административните механизми за улесняване на инвестиционните потоци и насърчаване на стабилни, прозрачни, открити и недискриминационни правила за инвеститорите от страните.

ЧЛЕН 18

Политика в областта на конкуренцията

1. Страните разполагат със законова и подзаконова уредба и органи в областта на конкуренцията. Те ще прилагат това законодателство по ефективен, недискриминационен и прозрачен начин, за да се засили правната сигурност на тяхна територия.
2. За тази цел страните могат да предприемат дейности за изграждане на капацитет и други дейности за сътрудничество за изработването и прилагането на законовата и подзаконовата уредба в областта на конкуренцията, при условие наличието на средства за финансиране по линия на инструментите и програмите за сътрудничество на страните.

ЧЛЕН 19

Услуги

Страните установяват редовен диалог, целящ по-специално обмен на информация за съответните им регулаторни среди с оглед идентифициране на най-добри практики, насърчаване на взаимния достъп до техните пазари, включително и електронна търговия, насърчаване на достъпа до източници на капитал и технологии, както и стимулиране на търговията с услуги между двата региона и на пазарите на трети държави.

ЧЛЕН 20

Защита на правата върху интелектуалната собственост

1. Страните потвърждават огромното значение, което отдават на защитата на правата върху интелектуалната собственост (ПИС) и цялостното изпълнение на международните ангажменти в областта на защитата на ПИС, с цел да гарантират адекватна и ефективна защита на тези права в съответствие с приложимите международни стандарти/споразумения, като Споразумението за свързаните с търговията аспекти на правата върху интелектуалната собственост (TRIPS) и Международната конвенция за закрила на новите сортове растения (UPOV), включително ефективни средства за налагане на тяхното спазване.
2. Страните се споразумяват да засилят сътрудничеството си в областта на защитата на интелектуалната собственост и налагането на спазването на съответните права, включително относно подходящите средства за улесняване на защитата и регистрацията на географските означения на другата страна на своята територия, като вземат под внимание международните правила, практики и постижения в тази област и съответния си капацитет.
3. Сътрудничеството се осъществява по договорения между двете страни ред, включително обмен на информация и опит по въпроси като тези, засягащи упражняването, поощряването, разпространението, рационализацията, управлението, хармонизацията, защитата, налагането на спазването и ефективното прилагане на правата върху интелектуалната собственост, предотвратяването на злоупотреби с тези права, борбата с фалшифицирането и пиратството, включително създаването и укрепването на организации за контрол и защита на тези права.

ЧЛЕН 21

Засилено участие на стопанските субекти

1. Страните насърчават и улесняват работата на търговско-промишлените камари, както и сътрудничеството между своите професионални сдружения с цел насърчаване на търговията и инвестициите в области от взаимен интерес.
2. Страните насърчават диалога между съответните си регулаторни органи и участниците от частния сектор с цел обсъждане на последните промени в търговската и инвестиционната среда, проучване на нуждите във връзка с развитието на частния сектор и обмен на виждания за рамките на политиката за укрепване на конкурентоспособността на дружествата.

ЧЛЕН 22

Консултации

С цел да обезпечат сигурността и предвидимостта на своите двустранни търговски отношения страните се споразумяват да се консултират взаимно във възможно най-кратки срокове, по искане на една от страните, относно евентуални разногласия, които могат да възникнат във връзка с търговията или свързани с търговията въпроси по този дял.

ДЯЛ V

СЪТРУДНИЧЕСТВО В ОБЛАСТТА НА ПРАВОСЪДИЕТО

ЧЛЕН 23

Борба с организираната престъпност

Страните се споразумяват да си сътрудничат в борбата с организираната, икономическата и финансовата престъпност, както и с корупцията. Това сътрудничество цели по-специално прилагането и утвърждаването на съответните международни стандарти и инструменти, като Конвенцията на ООН срещу транснационалната организирана престъпност и допълващите я протоколи и Конвенцията на ООН срещу корупцията, когато това е приложимо.

ЧЛЕН 24

Сътрудничество в борбата с изпирането на пари и финансирането на тероризма

1. Страните се споразумяват относно необходимостта да работят и да си сътрудничат за предотвратяване на риска от злоупотреби с техните финансови системи и от изпиране на приходите от тежки престъпни деяния съгласно препоръките на Специалната група за финансови действия (FATF).
2. Двете страни се споразумяват да насърчават обучението и техническата подкрепа за разработването и прилагането на нормативни разпоредби и ефективното функциониране на механизми за борба с изпирането на пари и финансирането на тероризма. По-конкретно, сътрудничеството следва да създаде възможност за обмен на релевантна информация между компетентните органи на страните в рамките на съответните законодателства въз основа на подходящи стандарти за борба с изпирането на пари и финансирането на тероризма, равностойни на тези, приети от страните и международните органи, действащи в тази област, като Специалната група за финансови действия (FATF).

ЧЛЕН 25

Сътрудничество в борбата с наркотиците

1. Страните си сътрудничат за обезпечаване на всеобхватен и балансиран подход посредством ефективни действия и координация между компетентните органи, включително органите в секторите на правоприлагането, митниците здравеопазването, правосъдието и вътрешните работи, както и други сектори, имащи отношение към въпроса, с цел да се намалят предлагането (включително незаконното отглеждане на опиев мак и производството на синтетични наркотици), трафикът и търсенето на незаконни наркотични вещества, както и тяхното въздействие върху употребяващите наркотици лица и обществото като цяло, и за повишаване ефективността на контрола над прекурсорите.

2. Страните се споразумяват относно средствата за сътрудничество за постигането на тези цели. Действията се основават на взаимно договорените принципи в съответствие с приложимите международни конвенции, по които те са страни, Политическата декларация, Декларацията относно водещите принципи за намаляване на търсенето на наркотици и Мерките за засилване на международното сътрудничество в областта на борбата със световния проблем с наркотиците, приети на 20-та специална сесия по наркотиците на Общото събрание на ООН, проведена през юни 1998 г., и Политическата декларация и Плана за действие, приети на 52-та сесия на Комисията на ООН по наркотичните вещества през март 2009 г.
3. Сътрудничеството между страните включва техническа и административна помощ по-конкретно в следните области: изготвяне на национално законодателство и политики, създаване на национални институции, информационни центрове и центрове за мониторинг, обучение на служители, изследвания, свързани с наркотиците, усилия за намаляване на търсенето и вредите от наркотиците, съдебно и полицейско сътрудничество и ефективен контрол над прекурсорите, доколкото той е свързан с незаконното производство на упойващи и психотропни вещества. Страните могат да се споразумеят за включването и на други области на сътрудничество.

ЧЛЕН 26

Защита на личните данни

1. Страните се споразумяват да си сътрудничат за повишаване на степента на защита на личните данни до най-високите международни стандарти, по целесъобразност, като например стандартите, установени в международните инструменти, доколкото те са приложими спрямо страните.
2. Сътрудничеството в областта на защитата на лични данни може да включва също и техническа помощ под формата на обмен на информация и експертен опит.

ДЯЛ VI

СОЦИАЛНО-ИКОНОМИЧЕСКО РАЗВИТИЕ И ДРУГИ ОБЛАСТИ НА СЪТРУДНИЧЕСТВО

ЧЛЕН 27

Сътрудничество в областта на миграцията

1. Страните потвърждават отново важността на съвместните усилия за управлението на миграционните потоци между своите територии. С цел да засилят сътрудничеството страните установяват всеобхватен диалог по всички въпроси, свързани с миграцията. Проблемите на миграцията се включват в националните стратегии за икономическо и социално развитие на държавите, които са отправна, транзитна и крайна точка за мигрантите.

2. Сътрудничеството между страните се основава на оценка на специфичните нужди, извършена при взаимна консултация между страните, и се осъществява в съответствие с приложимото действащо законодателство на Съюза и национално законодателство. Сътрудничеството ще се съсредоточи, *inter alia*, върху следното:
- а) действия за справяне с първопричините за миграцията;
 - б) провеждане на всеобхватен диалог по въпросите на законната миграция с цел създаването на механизми за насърчаването на възможности за законна миграция, съгласно договореното между страните;
 - в) обмен на опит и практики във връзка със спазването и прилагането на разпоредбите на Конвенцията за статута на бежанците, подписана на 28 юли 1951 г., и протокола към нея, подписан на 31 януари 1967 г., особено на принципите на забрана за връщане и на доброволно репатриране;
 - г) правилата за допускане, както и правата и статута на допуснатите лица, справедливо третиране и интеграция на законно пребиващите чужди граждани, образование и обучение, мерки срещу расизма и ксенофобията;
 - д) установяването на ефективна и превантивна политика срещу незаконната имиграция, незаконното превеждане през граница на мигранти и трафика на хора, включително способности за борба с мрежите от лица, занимаващи се с незаконно превеждане през граница и трафик на хора, и защита на жертвите на такъв трафик;
 - е) връщането, при хуманни и неуронващи достойнството условия, на незаконно пребиваващите лица, включително насърчаването на тяхното доброволно завръщане, както и обратното приемане на такива лица в съответствие с параграф 3;
 - ж) въпроси от взаимен интерес в областта на визите и сигурността на документите за пътуване;
 - з) въпроси от взаимен интерес в областта на граничния контрол;
 - и) изграждане на технически и човешки капацитет.
3. В рамките на сътрудничеството за предотвратяване и контрол на незаконната имиграция и без да се засяга необходимостта от защита на жертвите на трафика на хора, страните се споразумяват също за следното:
- а) след като компетентните органи на Виетнам установят, в съответствие със своето вътрешно законодателство или приложимите съществуващи споразумения, че дадено лице, което трябва да бъде прието обратно, притежава виетнамско гражданство, Виетнам приема обратно всеки свой гражданин, незаконно пребиваващ на територията на държава членка, по искане на компетентните органи на тази държава членка без неоправдано забавяне;
 - б) след като компетентните органи на държава членка установят, в съответствие със своето вътрешно законодателство или приложимите съществуващи споразумения, че дадено лице, което трябва да бъде прието обратно, е неин гражданин, държавата членка приема обратно всеки свой гражданин, незаконно пребиваващ на територията на Виетнам, по искане на компетентните органи на Виетнам без неоправдано забавяне.

За тази цел страните осигуряват съответните документи за самоличност на своите граждани. Когато лицето, което трябва да бъде прието обратно, не притежава никакви документи или

други доказателства за своето гражданство, компетентните органи на съответната държава членка или Виетнам, по искане на Виетнам или на съответната държава членка, предприемат необходимото за провеждане на интервю с лицето за установяването на неговото гражданство.

4. При спазване на съответните си законодателства и процедури страните ще засилят своето сътрудничество в областта на обратното приемане с цел договарянето, по искане на една от страните и съгласно взаимните договорености, на споразумение между ЕС и Виетнам за обратно приемане на техните граждани.

ЧЛЕН 28

Образование и обучение

1. Страните се споразумяват да насърчават сътрудничеството в областта на образованието и обучението, като надлежно зачитат своето многообразие, с оглед укрепване на взаимното разбирателство, както и да повишат осведомеността относно възможностите за образование в ЕС и във Виетнам.
2. Освен това страните поставят акцент върху мерките, насочени към създаването на връзки между съответните им висши учебни заведения и специализирани агенции и към насърчаването на обмяна на информация, ноу-хау, студенти, експерти и технически ресурси, като се възползват от възможностите, предоставени от програмите на Съюза в Югоизточна Азия в областта на образованието и обучението, както и от опита, който двете страни са придобили в тази област.
3. Двете страни се споразумяват също така да способстват за изпълнението на съответните програми за висше образование като програмата „Еразмус Мундус“ и програмите за обучение на конферентни преводачи и да насърчават образователните институции в ЕС и Виетнам да си сътрудничат в рамките на съвместни научноизследователски програми и съвместни програми за образователна степен с цел насърчаване на академичното сътрудничество и мобилността.
4. Освен това страните се споразумяват да започнат диалог по въпроси от взаимен интерес, свързани с модернизирането на системата за висше, техническо и професионално образование, които могат да включват по-специално мерки за оказването на техническа помощ, целящи, *inter alia*, подобряване на квалификационната рамка и гарантиране на качеството.

ЧЛЕН 29

Здравеопазване

1. Страните се споразумяват да си сътрудничат в сектора на здравеопазването с цел подобряване на здравните условия и социалното благосъстояние, по-конкретно за укрепване на здравната система, включително на здравните грижи и здравното застраховане.
2. Сътрудничеството се осъществява основно по:
 - а) програми за укрепване на сектора на здравеопазването, включително подобряване на системите на здравеопазване, здравните услуги и здравните условия, както и социалното благосъстояние;
 - б) съвместни дейности в областта на епидемиологията, включително сътрудничество за ранна превенция и контрол на епидемиите като птичи грип и пандемичен грип и други основни заразни болести;
 - в) международни споразумения в областта на здравеопазването, в частност Рамковата конвенция за контрол на тютюна и Международните здравни правила;
 - г) стандарти за безопасност на храните, включително мрежа за автоматичен контрол на вноса на храни, в обхвата на член 14;

- д) обмен на информация и опит в областта на политиките и разпоредбите за лекарствените продукти и медицинското оборудване, съгласно договореното между страните;
 - е) превенция и контрол на незаразните болести чрез обмен на информация и добри практики, насърчаване на здравословен начин на живот, насочване на вниманието към основните определящи фактори за здравето, както и наблюдение и управление на този род болести.
3. Страните признават значението на по-нататъшната модернизация на сектора на здравеопазването и се споразумяват да засилят изграждането на капацитет и техническата помощ в този сектор.

ЧЛЕН 30

Околна среда и природни ресурси

1. Страните изразяват съгласие, че е необходимо устойчиво опазване и управление на природните ресурси и на биологичното разнообразие като основа за развитието на настоящото поколение и бъдещите поколения.
2. Страните се споразумяват сътрудничеството в тази област да насърчава опазването и подобряването на околната среда като част от усилията за постигане на устойчиво развитие. Във всички дейности, предприемани от страните по настоящото споразумение, се взема предвид резултатът от Световната среща на високо равнище по въпросите на устойчивото развитие.
3. Страните се споразумяват да си сътрудничат с цел засилване на взаимната подкрепа на политиките за околната среда, както и включване на съображенията, свързани с околната среда, във всички сектори на сътрудничество.
4. Страните се ангажират да продължават и укрепват своето сътрудничество, по-специално по отношение на следните дейности:
 - а) поощряване на активното участие на страните в прилагането на многостранните споразумения в областта на околната среда, по които те са страни, включително Базелската конвенция, Стокхолмската конвенция и Ротердамската конвенция;
 - б) популяризиране на опазването на околната среда и поощряване на участието на местно равнище, включително на коренното и местното население, в усилията за опазване на околната среда и постигане на устойчиво развитие;
 - в) популяризиране и внедряване на екологични технологии, стоки и услуги, включително посредством използването на регулаторни и пазарни инструменти;
 - г) предотвратяване на незаконното трансгранично движение на отпадъци, включително на опасни отпадъци и озоноразрушаващи вещества;
 - д) подобряване на качеството на въздуха, екологосъобразно управление на отпадъците, безопасност на химичните вещества, устойчиво интегрирано управление на водните ресурси и поощряване на устойчивото потребление и производство;
 - е) устойчиво развитие и опазване на горите, включително поощряване на устойчивото управление на горите, сертифициране на горите, мерки за борба с незаконната сеч и

свързаната с нея търговия, както и интегриране на политиката за развитие на горското стопанство в политиката за развитие на местните общности;

- ж) ефективно управление на националните паркове и определяне и опазване на зони на с биологично разнообразие и уязвими екосистеми, при съобразяване с местното и коренното население, което живее в тези зони или близо до тях;
 - з) защита и опазване на бреговата и морската среда и насърчаване на ефективното управление на морските ресурси за постигане на устойчиво развитие на морските райони;
 - и) опазване на почвата, съхраняване на функциите на почвата и устойчиво управление на поземлените ресурси;
 - й) повишаване на капацитета за управление на поземлените ресурси, прозрачна икономическа политика спрямо поземлените ресурси и правилно функциониране на пазара на недвижимите имоти въз основа на принципа за устойчиво управление на поземлените ресурси и справедливи права за заинтересованите лица, за да се гарантират както ефективното използване, така и опазването на околната среда за постигането на устойчиво развитие.
5. За целта страните се стремят към укрепване на сътрудничеството в двустранни и многостранни рамки, включително програми за техническа помощ за насърчаване на разработването, трансфера и използването на екологосъобразни технологии, както и инициативи и партньорски споразумения, основани на принципа на взаимната полза, за ранно постигане на Целите на хилядолетието за развитие.

ЧЛЕН 31

Сътрудничество в областта на изменението на климата

1. Страните се споразумяват да си сътрудничат с цел ускоряване на борбата с изменението на климата и неговото отражение върху околната среда и бедността, насърчаване на политиките за намаляване ефекта на изменението на климата и адаптиране към негативните последици от изменението на климата, особено повишаването на морското равнище, както и с цел да насочат своите икономики към устойчив растеж с ниски въглеродни емисии.
2. Целите на сътрудничество са следните:
 - а) борба с изменението на климата, насочена като цяло към преход към безопасни и устойчиви нисковъглеродни икономики чрез конкретни действия за смекчаване на последиците от изменението на климата в съответствие с принципите на Рамковата конвенция на Организацията на обединените нации по изменението на климата (РКООНИК);
 - б) подобряване на енергийните характеристики на икономиките на страните чрез насърчаване на енергийната ефективност, енергоспестяването и използването на безопасни и устойчиви възобновяеми енергийни източници, както и преминаване към екологично чисто производство на енергия, което допринася за полагането на основите за революция в използването на екологична енергия;

- в) насърчаване на моделите на устойчиво потребление и производство (УПП) в икономиките на страните, което да допринесе за свеждането до минимум на натиска върху екосистемите, включително върху почвите и климата;
 - г) адаптиране към неизбежните неблагоприятни ефекти от изменението на климата, в това число включването на мерки за адаптиране в стратегиите на страните за растеж и развитие и в съответното планиране във всички сектори и на всички нива.
3. С оглед на постигането на целите, определени в параграф 2, страните:
- а) засилват диалога и сътрудничеството на техническо ниво;
 - б) насърчават сътрудничеството в областта на научноизследователската и развойна дейност (НИРД) и технологиите с ниски нива на въглеродни емисии;
 - в) укрепват сътрудничеството в областта на подходящите на национално равнище действия за смекчаване на последиците от изменението на климата, плановите за нисковъглероден растеж, националните програми за адаптиране към изменението на климата и намаляването на риска от бедствия;
 - г) засилват изграждането на капацитет и укрепват институциите за справяне с предизвикателствата на изменението на климата;
 - д) насърчават повишаването на осведомеността, особено сред най-уязвимите части от населението и онези, които живеят в уязвими райони, и улесняват участието на местните общности в действията за справяне с изменението на климата.

ЧЛЕН 32

Селско стопанство, горско стопанство, животновъдство, рибарство и развитие на селските райони

1. Страните се споразумяват да засилят сътрудничеството, включително чрез засилен диалог и обмен на опит, в областта на селското стопанство, горското стопанство, животновъдството, рибарството и развитието на селските райони, по-специално в следните сфери:
- а) селскостопанска политика и перспективи за селското стопанство в международен план като цяло;
 - б) улесняване на търговията между страните с растения и животни и производните им продукти, както и развитие и насърчаване на пазара;
 - в) политика на развитие на селските райони;
 - г) политика по отношение на качеството на растенията, животните и продуктите, добити от водна среда, и по-специално защитените географски означения и биологичното производство; предлагане на пазара на качествени продукти, по-специално биологични продукти и продукти с географско означение (етикетиране, сертифициране и контрол);
 - д) хуманно отношение към животните;
 - е) развиване на устойчиво и екологосъобразно селско стопанство и трансфер на биотехнологии;

- ж) подкрепа за устойчива и отговорна дългосрочна политика по отношение на морските басейни и рибарството, включително съхранение и управление на крайбрежните и морските ресурси;
 - з) насърчаване на усилията за предотвратяване и борба с незаконната, недекларираната и нерегламентираната риболовна дейност и незаконната сеч и търговия с горски продукти чрез прилагане на законодателството за горите, тяхното управление и търговията в тази област (FLEGT) и Споразумението за доброволно партньорство (СДП);
 - и) генетични изследвания, селекция на животни и растения, включително висококачествени подобрения на животновъдството, и научни изследвания в областта на фуражите и храните за сухоземните и водните животински видове;
 - й) смекчаване на отрицателните ефекти от изменението на климата върху селскостопанското производство и намаляване на бедността в отдалечените и селските райони;
 - к) подпомагане и насърчаване на устойчивото управление на горите, включително адаптация към изменението на климата и смекчаване на отрицателните ефекти.
2. Страните се споразумяват да проучат възможностите за оказване на техническа помощ в областта на растениевъдството и животновъдството, включително, но не само, подобряване на продуктивността на животните и растенията и на качеството на продуктите, като освен това се споразумяват да обсъдят програми за изграждане на управленския капацитет в тази област.

ЧЛЕН 33

Сътрудничество във връзка с равенството на половете

1. Страните си сътрудничат за укрепване на политиките и програмите, свързани с равенството на половете, както и за изграждането на институционален и административен капацитет и за подкрепа на изпълнението на национални стратегии за равенство на половете, включително относно правата на жените и разширяването и утвърждаването на тези права, за да се гарантира равнопоставеното участие на мъжете и жените във всички сфери на икономическия, културния, политическия и обществен живот. По-конкретно, сътрудничеството се съсредоточава върху подобряването на достъпа на жените до необходимите ресурси за пълноценното упражняване на техните основни права.
2. Страните насърчават създаването на подходяща рамка за:
 - а) гарантиране на надлежното включване на въпросите, свързани с равенството на половете, във всички стратегии, политики и програми за развитие;
 - б) обмен на опит и модели за насърчаване на равенството на половете, както и насърчаване на приемането на положителни мерки в полза на жените.

ЧЛЕН 34

Сътрудничество за справяне с военните остатъци

Страните признават важността на сътрудничеството за премахване на мини, бомби и други неизбухнали експлозиви и на спазването на международните споразумения, по които са страни, като вземат предвид и други международни инструменти, имащи отношение към въпроса. Ето защо страните се споразумяват да си сътрудничат посредством:

- а) споделяне на опит и осъществяване на диалог, повишаване на управленския капацитет и обучение на експерти, учени и специалисти, включително оказване на помощ за изграждане на капацитет съгласно съответните национални процедури с цел справяне с посочените по-горе проблеми;
- б) комуникация и обучение в областта на предотвратяването на злополуки, причинени от бомби и мини, рехабилитация и реинтеграция в обществото на пострадалите от бомби и мини.

ЧЛЕН 35

Сътрудничество в областта на правата на човека

1. Страните се споразумяват да си сътрудничат в утвърждаването и защитата на правата на човека, включително по отношение на прилагането на международните инструменти за правата на човека, по които те са страни.

За целта ще бъде предоставена техническа помощ.

2. Това сътрудничество може да включва:

- а) утвърждаване на правата на човека и образование в тази област;
- б) укрепване на свързаните с правата на човека институции;
- в) укрепване на съществуващия диалог в областта на правата на човека;
- г) засилване на сътрудничеството в рамките на институциите на ООН, чиято дейност е свързана с правата на човека.

ЧЛЕН 36

Реформа на публичната администрация

Въз основа на оценка на специфичните нужди, извършена чрез взаимна консултация, страните се споразумяват да си сътрудничат с оглед на реструктурирането и повишаването на ефективността на своята публична администрация, *inter alia*, чрез:

- а) подобряване на организационната ефективност, включително децентрализация;
- б) повишаване на ефективността на институциите в предоставянето на услуги;
- в) подобряване на управлението на публичните финанси и отчетността съгласно съответните закони и разпоредби на страните;
- г) подобряване на правната и институционалната уредба;
- д) изграждане на капацитет за изготвянето и провеждането на политики (предоставяне на публични услуги, съставяне и изпълнение на бюджета, борба с корупцията);
- е) изграждане на капацитет в областта на механизмите и агенциите за правоприлагане;
- ж) реформиране на държавната служба, агенциите и административните процедури;
- з) изграждане на капацитет за модернизация на публичната администрация.

ЧЛЕН 37

Сдружения и неправителствени организации

1. Страните признават ролята и потенциалния принос на сдруженията и неправителствените организации, включително социалните партньори, за процеса на сътрудничество по настоящото споразумение.
2. В съответствие с демократичните принципи и правните и административните разпоредби на всяка страна сдруженията и неправителствените организации могат:
 - а) да участват в процеса на изработване на политиките;
 - б) да бъдат информирани за консултациите относно стратегиите за развитие и сътрудничество и секторните политики и да участват в тях, особено в областите, които ги засягат, включително във всички етапи на процеса на развитие;
 - в) да получават финансови средства, доколкото вътрешните правила на всяка страна допускат това, както и подкрепа за изграждане на капацитет в области от ключово значение;

- г) да участват в изпълнението на програми за сътрудничество в области, които ги засягат.

ЧЛЕН 38

Култура

1. Страните се споразумяват да насърчават множество аспекти на сътрудничеството в сферата на културата, което надлежно да зачита тяхното многообразие, с цел да засилят взаимното разбирателство и познаването на съответните си култури.
2. Страните се стремят да вземат подходящи мерки за насърчаване на културния обмен и да провеждат съвместни инициативи в различни културни сфери, включително да си сътрудничат за опазване на културното наследство във връзка с културното многообразие. В тази връзка страните се споразумяват да продължат да си сътрудничат в рамките на Срещата „Азия—Европа“ (ASEM), като подкрепят дейностите на Фондация „Азия—Европа“ (ASEF). За целта страните подкрепят и насърчават дейностите за дълготрайно партньорство и сътрудничество между своите културни институции.
3. Страните се споразумяват да се консултират и да си сътрудничат в рамките на съответните международни форуми, като например ЮНЕСКО, за постигането на общи цели и насърчаването на културното многообразие и защитата на културното наследство. В тази връзка страните се споразумяват да насърчават ратифицирането на Конвенцията на ЮНЕСКО за опазване и насърчаване на многообразието от форми на културно изразяване, приета на 20 октомври 2005 г., и да укрепват сътрудничеството по нейното прилагане, като поставят акцент върху диалога в областта на политиката и включат въпросите на културата в рамката на устойчивото развитие и намаляването на бедността с цел да способстват за създаването на динамичен културен сектор чрез подпомагане развитието на културните индустрии. Страните продължават да полагат усилия за насърчаване на други държави да ратифицират посочената конвенция.

ЧЛЕН 39

Научно и технологично сътрудничество

1. Страните се споразумяват да укрепват научното и технологичното сътрудничество в области от взаимен интерес, включително промишлеността, енергетиката, транспорта, околната среда, и по-специално изменението на климата и управлението на природните ресурси (напр. рибарството, горското стопанство и развитието на селските райони), селското стопанство и продоволствената сигурност, биотехнологиите, човешкото здраве и здравето на животните, като отчитат съответните си политики и програми за сътрудничество.
2. Целите на това сътрудничество са, *inter alia*:
 - а) насърчаване на обмена на научна и технологична информация и ноу-хау, включително за провеждането на политики и програми;
 - б) насърчаване на трайни отношения и научноизследователски партньорства между научните среди, изследователските центрове, университетите и секторите на промишлеността;

- в) насърчаване на обучението на човешките ресурси в областта на науката и технологиите;
 - г) укрепване на прилагането на научните и технологичните изследвания за насърчаване на устойчивото развитие и подобряване на качеството на живота.
3. Сътрудничеството се осъществява под следните форми:
- а) съвместни проекти и програми в областта на НИРД;
 - б) обмен на информация, знания и опит чрез съвместно организиране на научни семинари и работни групи, срещи, симпозиуми и конференции;
 - в) обучение и обмен на учени и млади изследователи чрез схеми за международна мобилност и програми за обмен, като се осигурява максимално широко разпространение на резултатите от изследванията и обучението и на добрите практики;
 - г) други форми, взаимно договорени от страните.
4. В рамките на това сътрудничество страните насърчават участието на съответните си висши учебни заведения, изследователски центрове и производствени сектори, и по-специално на малките и средните предприятия. Дейностите за сътрудничество следва да се основават на принципите на реципрочност, справедливо отношение и взаимна полза и да гарантират адекватна защита на интелектуалната собственост.
5. Отдава се приоритет на сътрудничеството, *inter alia*, в следните области:
- а) насърчаване и улесняване на достъпа до определени научноизследователски съоръжения за обмена и обучението на изследователи;
 - б) насърчаване на включването на НИРД в програми/проекти за инвестиции и за официална помощ за развитие.
6. Страните се стремят да мобилизират източници на финансиране с цел да подпомогнат в рамките на своите възможности осъществяването на дейности за научно и технологично сътрудничество съгласно настоящото споразумение.
7. Страните се споразумяват да полагат всички усилия за повишаване на осведомеността на обществеността относно възможностите, предоставяни по съответните им програми за научно и технологично сътрудничество.

ЧЛЕН 40

Сътрудничество в областта на информационните и комуникационните технологии

- 1. Като признават, че информационните и комуникационните технологии (ИКТ) са ключов елемент на съвременния живот и са от изключително значение за икономическото и социалното развитие, страните се споразумяват да обменят възгледите си относно съответните политики в тази област с цел насърчаване на икономическото и социалното развитие.
- 2. Сътрудничеството в тази област се съсредоточава, *inter alia*, върху:
 - а) улесняването на диалога относно различните аспекти на развитието на ИКТ;
 - б) изграждането на капацитета за ИКТ, включително развитието на човешките ресурси;

- в) взаимосвързаността и оперативната съвместимост на мрежите и услугите на страните и Югоизточна Азия;
- г) стандартизацията и разпространението на нови ИКТ;
- д) насърчаването на сътрудничеството в научноизследователската и развойна дейност между страните в областта на ИКТ;
- е) проблемите/аспектите на сигурността на ИКТ, както и борбата с киберпрестъпността;
- ж) оценяването на съответствието на телекомуникационните технологии, включително на радиооборудването;
- з) сътрудничеството и споделянето на опит и най-добри практики относно въвеждането на информационните технологии в цялото общество и публичната администрация;
- и) улесняването на сътрудничеството между съответните институции и участници в аудио-визуалния и медийния сектор;
- й) насърчаването на по-нататъшното сътрудничество между предприятията на страните за ИКТ, включително трансфера на технологии.

ЧЛЕН 41

Транспорт

1. Страните се споразумяват да засилят допълнително сътрудничеството помежду си в съответните области на транспортната политика с цел да подобрят и разширят възможностите за инвестиции, движението на товари и пътници, да способстват за морската и авиационната безопасност и сигурност, и по-конкретно акциите по търсене и спасяване, борбата с пиратството и постигането на по-голямо сближаване на правните уредби, да намалят вредния ефект на транспорта върху околната среда и да повишат ефективността на транспортните си системи.
2. Сътрудничеството между страните в тази област има за цел да насърчава:
 - а) обмена на информация за съответните им политики и практики в областта на транспорта, особено по отношение на градския, междуградския, морския и въздушния транспорт, планирането на градския транспорт, транспортната логистика, развитието на обществения транспорт и свързването и оперативната съвместимост на мултимодалните транспортни мрежи;
 - б) обмена на информация относно европейската глобална спътникова навигационна система („Галилео“) чрез подходящи двустранни инструменти, като се поставя акцент върху въпроси от взаимен интерес, свързани с нормативната уредба и развитието на промишлеността и пазара;
 - в) съвместните действия в областта на услугите за въздушен транспорт посредством, *inter alia*, прилагането на съществуващите споразумения, проучването на възможности за по-нататъшно развитие на отношенията, както и на техническото и регулаторното сътрудничество в области като авиационната безопасност, авиационната сигурност и управлението на въздушния трафик с цел подпомагане на сближаването на правните уредби и премахване на пречките за осъществяване на

търговска дейност. На тази основа страните ще проучат възможността за засилване на сътрудничество в областта на гражданската авиация;

- г) диалога в областта на услугите на морския транспорт, насочен към осигуряване на неограничен достъп до международните пазари на морски транспорт и сделки на търговска основа, поемане на ангажимент за постепенна отмяна на съществуващите схеми за запазване на товари, въздържане от въвеждането на клаузи за разделяне на превоза на товари, установяване в сектора на услугите на морския транспорт, включително спомагателните услуги, клаузи за национално третиране и за най-облагодетелствана нация по отношение на достъпа до спомагателни услуги и пристанищно обслужване на плавателни съдове, управлявани от граждани или дружества на другата страна, както и въпроси, свързани с транспортни услуги от врата до врата;
- д) прилагането на стандарти за сигурност, безопасност и предотвратяване на замърсяването, по-конкретно по отношение на морския и въздушния транспорт, в съответствие с приложимите международни конвенции, включително сътрудничество в рамките на съответните международни форуми, чиято цел е подобряване на прилагането на международните правни инструменти. За тази цел страните ще насърчават техническото сътрудничество и помощ по въпроси, свързани с транспортната безопасност, включително операциите за търсене и спасяване и разследването на злополуки и произшествия.

ЧЛЕН 42

Енергетика

1. Страните се споразумяват да засилят сътрудничеството в сектора на енергетиката с цел:
 - а) диверсификация на енергийните доставки с оглед повишаване на енергийната сигурност и развитие на нови иновативни и възобновяеми форми на енергия, включително устойчиви биогорива и биомаса, в съответствие със специфичните условия на държавата, вятърна и слънчева енергия, както и производство на хидроенергия, и подкрепа за разработването на подходящи рамки на политиката за създаването на благоприятни условия за инвестиции и справедлива конкурентна среда за възобновяемите енергийни източници и интегрирането на тези аспекти в съответните области на политиката;
 - б) постигане на рационално използване на енергията с принос както от страна на предлагането, така и от страна на търсенето, чрез насърчаване на енергийната ефективност в производството, преноса, разпространението и крайното потребление на енергия;
 - в) насърчаване на трансфера на технологии, насочени към устойчивото производство и потребление на енергия;
 - г) засилване на изграждането на капацитет и улесняване на инвестициите в тази област въз основа на прозрачни и недискриминационни търговски правила;
 - д) разглеждане на връзките между достъпните енергийни услуги и устойчивото развитие.

2. За целта страните се споразумяват да насърчават контактите и съвместната научноизследователска дейност, както и да засилят техническата помощ и проектите за изграждане на капацитет посредством подходящи регионални форуми за екологично чисто производство и опазване на околната среда във взаимна полза на страните. Двете страни ще проучат допълнителни възможности за засилване на сътрудничество в областта на ядрената безопасност и сигурност в рамките на своите действащи правни уредби и политики.

ЧЛЕН 43

Туризм

1. Водени от Етичния кодекс за туризма на Световната организация по туризъм и от принципите на устойчивост, основани на „Местен дневен ред 21“, страните се стремят да подобрят обмена на информация и да установят най-добри практики с цел да гарантират балансирано и устойчиво развитие на туризма.
2. Страните се споразумяват да развиват сътрудничество *inter alia* в следните области:
 - а) опазване и максимално увеличаване на потенциала на природното и културното наследство;
 - б) смекчаване на отрицателните последици от туризма;
 - в) укрепване на положителния принос на туристическия сектор за устойчивото развитие на местните общности, включително чрез развиване на екотуризм и културен туризм, при зачитане на целостта и интересите на местните и коренните общности;
 - г) техническа помощ и изграждане на капацитет, включително на програми за обучение на участници в изработването на политиките и мениджъри в сферата на туризма;
 - д) насърчаване на туристическия сектор, включително на туроператорите и туристическите агенции в двете страни, за по-нататъшно развиване на двустранното сътрудничество, включително в областта на обучението.

ЧЛЕН 44

Сътрудничество в областта на политиката за промишлеността и малките и средните предприятия

Страните, отчитайки съответните си икономически политики и цели, се споразумяват да насърчават сътрудничеството в областта на промишлената политика във всички сфери, считани за подходящи, с цел подобряване на конкурентоспособността на малките и средни предприятия чрез, *inter alia*:

- а) обмен на информация и опит относно създаването на правна уредба и други условия за малките и средните предприятия с цел да подобрят тяхната конкурентоспособност;

- б) насърчаване на контактите и обmena между стопански субекти, поощряване на съвместните инвестиции и създаване на съвместни предприятия и информационни мрежи, по-конкретно чрез съществуващите хоризонтални програми на Съюза, стимулиране по-специално на трансфера на нематериални и материални технологии между партньорите, в това число и на нови и високи технологии;
- в) предоставяне на информация, стимулиране на иновациите и обмен на добри практики относно достъпа до финансиране и пазари, включително услуги за одит и счетоводство, особено за микропредприятията и малките предприятия;
- г) улесняване и подкрепа за съответните дейности, установени от частните сектори и бизнес сдруженията на страните;
- д) насърчаване на корпоративната социална отговорност и отчетност и стимулиране на отговорни бизнес практики, включително устойчиво потребление и производство. Това сътрудничество следва да бъде допълнено от гледна точка на потребителите, например що се отнася до информацията за продукта и ролята на потребителя на пазара;
- е) провеждане на съвместни изследователски проекти, техническа взаимопомощ и сътрудничество в областта на стандартите, техническите разпоредби и процедурите за оценка на съответствието в определени индустрии по взаимна договореност.

ЧЛЕН 45

Диалог относно икономическата политика

Страните се споразумяват да си сътрудничат за насърчаването на обмена на информация за съответните си икономически тенденции и политики, както и на обмена на опит в областта на координацията на икономическите политики в контекста на регионалното икономическо сътрудничество и интеграция чрез съществуващи двустранни и многостранни механизми в области от взаимен интерес, включително обмен на информация относно процеса на реформи и приватизация на държавни предприятия, в съответствие със законовата и подзаконовата уредба на страните.

ЧЛЕН 46

Сътрудничество в областта на данъчното облагане

1. С цел укрепване и развиване на икономическите дейности и при отчитане на необходимостта от въвеждането на подходяща регулаторна и административна рамка страните поемат ангажимент за добро управление в областта на данъчното облагане и ще прилагат принципите за прозрачност и обmena на информация в рамките на двустранни данъчни споразумения между държавите членки и Виетнам. Страните се споразумяват също така да засилят обмена на опит, диалога и сътрудничеството в борбата с укриването на данъци и други вредни данъчни практики.

2. Страните се споразумяват да укрепват сътрудничеството в областта на данъчното облагане с цел да подобрят своя регулаторен и административен капацитет посредством, *inter alia*, обмен на опит и техническа помощ.
3. Страните ще насърчават ефективното прилагане на двустранните данъчни споразумения между държавите членки и Виетнам и ще подкрепят обсъждането на нови споразумения от този род в бъдеще.

ЧЛЕН 47

Сътрудничество в областта на финансовите услуги

Страните се споразумяват да водят диалог, насочен по-конкретно към обмена на информация и опит относно съответната им регулаторна среда, и да укрепват сътрудничеството с оглед подобряване на счетоводните, одиторските, надзорните и регулаторните системи на банковия сектор, застрахователния сектор и други части на финансовия сектор, включително чрез програми за изграждане на капацитет в области от взаимен интерес.

ЧЛЕН 48

Сътрудничество в областта на предотвратяването на природни бедствия и смекчаването на последиците от тях

1. Страните се споразумяват да си сътрудничат в областта на предотвратяването и ефективната реакция при природни бедствия с цел свеждане до минимум на човешките жертви, загубата на имущество и природни ресурси и щетите върху околната среда и културното наследство, както и да интегрират политиката на намаляване на риска от бедствия във всички сектори и области на действие на национално и местно ниво.
2. На тази основа страните се споразумяват:
 - а) да споделят информация за мониторинг, оценка, прогнозиране и ранно предупреждение за природни бедствия;
 - б) да повишат капацитета чрез обмен на опит, най-добри практики в областта на предотвратяването на природни бедствия и смекчаването на последиците от тях;
 - в) да се подкрепят взаимно в областта на технологиите, специализираното оборудване и материалите, необходими за управление на бедствията и спешно реагиране;
 - г) да подобрят диалога между органите на страните, отговарящи за управлението на природни бедствия и реакцията при извънредни ситуации, с цел да подпомогнат и засилят сътрудничеството в тази област.

ЧЛЕН 49

Градоустройство, регионално планиране и градско и регионално развитие

1. Като признават значението на градоустройството, регионалното планиране и градското и регионалното развитие за икономическия растеж, намаляването на бедността и устойчивото развитие, страните се споразумяват да насърчават сътрудничеството и партньорството в тази област.
2. Сътрудничеството в областта на градоустройството, регионалното планиране и градското и регионалното развитие може да приеме следните форми:
 - а) обмен на опит за справяне с проблемите, свързани с устойчивото градоустройство, регионално планиране и градско и регионално развитие, в това число:
 - политики в областта на градоустройството и съответната инфраструктура, регионалното планиране и разрастването на градовете, съхранение и развитие на исторически населени места;
 - изграждане на градски мрежи с участието на централното и местното управление, включително на общини, сдружения и неправителствени организации, агенции, предприемачи и професионални сдружения;
 - управление на архитектурата, планирането и разрастването на градската среда чрез използването на географски информационни системи (ГИС);
 - планиране и развитие на урбанистични центрове и обновяване на градски центрове, градоустройствено планиране, съобразено с околната среда;
 - отношения между градските и селските райони;
 - развитие на градската техническа инфраструктура, включително ремонт и подобряване на градските водоснабдителни системи, изграждане на канализация и системи за обработка на твърди отпадъци, защита на околната среда и градския пейзаж;
 - б) подкрепа при провеждането на обучения и изграждането на капацитет за ръководители на централно, регионално и местно равнище в регионалното планиране и градоустройството, архитектурното управление и опазването на архитектурното наследство;
 - в) сътрудничество в рамките на съответните международни организации, като например Програмата на ООН за населените места (UN-HABITAT) и Световния форум по проблемите на градовете, чрез съвместни научноизследователски програми и организиране на работни срещи и семинари за обмен на информация и опит в областта на градоустройството и градското развитие, включително разрастването на градските зони, дизайна на градската среда, застрояването и изграждането на техническа инфраструктура.
3. Страните се споразумяват да подобрят сътрудничеството и да обменят опит и информация чрез своите регионални и градски органи с цел разрешаване на сложни градоустройствени проблеми, като насърчават устойчивото развитие.

ЧЛЕН 50

Труд, заетост и социални въпроси

1. Страните се споразумяват да подобрят сътрудничеството в областта на труда, заетостта и социалните въпроси, включително сътрудничеството по въпросите на труда, регионалното и социалното сближаване, безопасните и здравословни условия на труд, равенството на половете, повишаването на квалификацията през целия живот, развитието на човешките ресурси, международната миграция, достойните условия на труд и социалната сигурност с цел укрепване на социалното измерение на глобализацията.
2. Страните потвърждават отново необходимостта от подкрепа на процеса на глобализация, който носи ползи за всички, и от насърчаване на пълна и продуктивна трудова заетост и достойни условия на труд като ключов елемент на устойчивото развитие и намаляването на бедността съгласно утвърденото от Резолюция 60/1 на Общото събрание на ООН и Декларацията на министрите, приета на срещата на високо равнище на Икономическия и социален съвет на ООН през юли 2006 г. Сътрудничеството между двете страни отчита и е съвместимо със съответните характеристики и различията в икономическата и социалната ситуация.
3. Страните потвърждават ангажимента си да спазват, утвърждават и прилагат международно признатите трудови стандарти, определени в конвенциите на Международната организация на труда (МОТ), по които те са страни, посочени в Декларацията на МОТ за основните принципи и права в областта на труда. Страните се споразумяват да си сътрудничат и да предоставят техническа помощ с цел да способстват за ратифицирането на международно признатите трудови стандарти, когато това е подходящо, както и да прилагат ефективно трудовите стандарти, които са ратифицирали.
4. Съгласно законите, условията и процедурите, приложими в държавата домакин, и съгласно съответните международни договори и конвенции, по които са страни, страните се стремят да гарантират, че гражданите на другата страна, законно наети на работа на територията на държавата домакин, се третират без дискриминация, основана на гражданството, що се отнася, *inter alia*, до условията на труд, възнаграждението и освобождаването от длъжност, в сравнение с условията, които се прилагат спрямо граждани на трети държави.
5. Формите на сътрудничеството могат да включват конкретни програми и проекти, според взаимните договорености, както и изграждане на капацитет, обмен в областта на политиката и инициативи по теми от общ интерес на двустранно или многостранно равнище, например в рамките на ASEM, ЕС—АСЕАН и МОТ.

ЧЛЕН 51

Статистика

1. Страните се споразумяват да насърчават сътрудничеството в областта на хармонизацията и разработването на статистически методи, включително събирането, обработването, анализа и разпространението на статистически данни.

2. За целта страните се споразумяват да укрепват сътрудничеството, включително в рамките на регионални и международни форуми, чрез изграждане на капацитет и други проекти за техническа помощ, в това число предоставяне на модерен статистически софтуер, с оглед повишаване качеството на статистиката.

ДЯЛ VII

ИНСТИТУЦИОНАЛНА РАМКА

ЧЛЕН 52

Съвместен комитет

1. Страните се споразумяват да създадат Съвместен комитет, съставен от представители на двете страни на най-високо равнище, със следните задачи:
 - а) осигуряване на правилното действие и изпълнение на настоящото споразумение;
 - б) определяне на приоритетите по отношение на целите на настоящото споразумение;
 - в) мониторинг на развитието на цялостните взаимоотношения между страните и отправяне на препоръки за постигане на целите на настоящото споразумение;
 - г) отправяне на искане, ако е необходимо, за сведения от комитети или други органи, създадени по силата на други споразумения между страните, и разглеждане на всички доклади, представени от тях;
 - д) обмен на становища и отправяне на предложения по всички въпроси от общ интерес, включително бъдещи действия и налични ресурси за тяхното осъществяване;
 - е) разрешаване на разногласията, възникнали при прилагането или тълкуването на настоящото споразумение;
 - ж) разглеждане на всички сведения, представени от една от страните относно изпълнението на задълженията, и провеждане на консултации с другата страна за постигане на приемливо за двете страни решение в съответствие с член 57.
2. Съвместният комитет обикновено заседава веднъж годишно в Ханой и Брюксел, на ротационен принцип, на дата, определена по взаимно съгласие. Могат да се свикват и извънредни заседания на Съвместния комитет при съгласие на двете страни. Съвместният комитет се председателства от всяка от страните на ротационен принцип. Дневният ред на заседанията на Съвместния комитет се определя по взаимно съгласие между страните.
3. Съвместният комитет сформира подкомитети и специализирани работни групи, които да го подпомагат в изпълнението на неговите задачи. Тези подкомитети и работни групи представят подробни доклади за дейността си пред Съвместния комитет на всяко негово заседание.
4. Страните се споразумяват, че Съвместният комитет има за задача също така да следи за правилното действие на всяко секторно споразумение или протокол, които са сключени или предстои да бъдат сключени от страните.

5. Съвместният комитет приема свой процедурен правилник.

ДЯЛ VIII

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

ЧЛЕН 53

Ресурси за сътрудничество

1. Страните се споразумяват да осигурят подходящите ресурси, включително финансови средства, доколкото позволяват съответните им ресурси и разпоредби, за да изпълнят целите на сътрудничеството, посочени в настоящото споразумение.
2. Страните насърчават Европейската инвестиционна банка да продължи операциите си във Виетнам в съответствие със своите процедури и финансови критерии.

ЧЛЕН 54

Клауза за бъдещо развитие

1. Страните могат по взаимно съгласие да разширят приложното поле на настоящото споразумение с цел повишаване на равнището на сътрудничество, включително чрез допълването му посредством споразумения или протоколи за специфични сектори или дейности. Тези специфични споразумения представляват неразделна част от цялостните двустранни отношения, уредени от настоящото споразумение, и са част от обща институционална рамка.
2. Що се отнася до прилагането на настоящото споразумение, всяка от страните може да прави предложения за разширяване обхвата на сътрудничество, като взема предвид опита, натрупан при неговото прилагане.

ЧЛЕН 55

Други споразумения

1. Без да се засягат съответните разпоредби от Договора за Европейския съюз и Договора за функционирането на Европейския Съюз, нито настоящото споразумение, нито предприетите в съответствие с него действия не засягат правомощията на държавите членки да предприемат действия за двустранно сътрудничество с Виетнам или да сключват, когато е подходящо, нови споразумения за партньорство и сътрудничество с Виетнам.
2. Настоящото споразумение не засяга прилагането или изпълнението на ангажименти, поети от съответните страни по отношение на трети страни.
3. Съществуващите споразумения, засягащи конкретни области на сътрудничество, които попадат в приложното поле на настоящото споразумение, се считат за част от цялостните двустранни отношения, уредени от настоящото споразумение, и за част от една обща институционална рамка.

ЧЛЕН 56

Прилагане и тълкуване на Споразумението

1. Всяка страна може да отнесе пред Съвместния комитет всяко разминаване при прилагането или тълкуването на настоящото споразумение.
2. Съвместният комитет може да разреши въпроса посредством препоръка.

ЧЛЕН 57

Изпълнение на задължения

1. Страните предприемат всички общи или специфични мерки, необходими за изпълнение на задълженията им по настоящото споразумение, и гарантират, че тези мерки отговарят на целите и намеренията, определени в настоящото споразумение.
2. Ако някоя от страните счита, че другата страна не е изпълнила което и да било от задълженията си по настоящото споразумение, тя може да предприеме подходящи мерки.
3. Преди да направи това, освен в случаите на съществено нарушение на Споразумението, тази страна представя на Съвместния комитет цялата информация, необходима за задълбочено проучване на ситуацията с оглед на намирането на приемливо за страните решение.
4. За целите на правилното тълкуване и практическото прилагане на настоящото споразумение страните приемат, че терминът „подходящи мерки“, посочен в член 57, параграф 2, означава мерки, предприети в съответствие с международното право, които са пропорционални на неизпълнението на задълженията по настоящото споразумение. При подбора на тези мерки приоритет се отдава на онези от тях, които в най-малка степен нарушават действието на настоящото споразумение. Другата страна незабавно се уведомява за мерките, като последните са предмет на консултации в рамките на Съвместния комитет, ако другата страна поиска това.

ЧЛЕН 58

Материална база и условия за работа

С цел да улеснят сътрудничеството в рамките на настоящото споразумение двете страни се споразумяват да осигурят на длъжностните лица и експертите, работещи за осъществяване на сътрудничеството, необходимата материална база и условия за работа за изпълнението на техните функции, в съответствие със своите вътрешни правила и разпоредби.

ЧЛЕН 59

Декларации

Декларациите към настоящото споразумение представляват неразделна част от него.

ЧЛЕН 60

Териториално приложение

Настоящото споразумение се прилага на територията, на която се прилага Договорът за Европейския съюз съгласно посочените в него условия, от една страна, и на територията на Социалистическа република Виетнам, от друга страна.

ЧЛЕН 61

Определяне на страните

За целите на настоящото споразумение „страните“ означава Съюзът или неговите държави членки, или Съюзът и неговите държави членки, съгласно съответните им правомощия, от една страна, и Социалистическа република Виетнам, от друга страна.

ЧЛЕН 62

Национална сигурност и разкриване на информация

Нищо в настоящото споразумение не може да се счита за изискване за страните по него да предоставят каквато и да е информация, чието разкриване според тях е в разрез с основните им интереси, свързани с тяхната сигурност.

ЧЛЕН 63

Влизане в сила и срок на действие

1. Настоящото споразумение влиза в сила на първия ден от месеца, следващ датата, на която последната страна е нотифицирала другата за приключването на необходимите за целта правни процедури.
2. Настоящото споразумение е със срок на действие от пет години. Неговият срок на действие се продължава автоматично за последващи периоди от една година, освен ако някоя от страните не нотифицира в писмена форма другата страна за своето намерение да не продължава срока на действие на настоящото споразумение шест месеца преди края на който и да било последващ едногодишен период.
3. Всички изменения на настоящото споразумение се извършват по взаимно съгласие на страните. Измененията пораждат действие едва след като последната страна е нотифицирала другата за приключването на всички необходими формалности.
4. Настоящото споразумение може да се прекрати от която и да е страна чрез денонсиране в писмена форма, изпратено до другата страна. Прекратяването поражда действие шест месеца след получаване на нотификацията от другата страна.

ЧЛЕН 64

Нотификации

Нотификациите, направени съгласно член 63, се отправят съответно до Генералния секретариат на Съвета на Европейския съюз и до Министерството на външните работи на Виетнам.

ЧЛЕН 65

Автентичен текст

Настоящото споразумение се съставя в два еднообразни екземпляра на английски, български, гръцки, датски, естонски, испански, италиански, латвийски, литовски, малтийски, немски, нидерландски, полски, португалски, румънски, словашки, словенски, унгарски, фински, френски, чешки, шведски и виетнамски език, като текстовете на всеки един от тези езици са еднакво автентични.

ПРИЛОЖЕНИЕ

СЪВМЕСТНА ДЕКЛАРАЦИЯ ОТНОСНО СТАТУТА НА ПАЗАРНА ИКОНОМИКА

Страните засилват сътрудничеството за ранно признаване, възможно най-скоро, на статута на пазарна икономика на Виетнам, съгласно съответните процедури.

ЕДНОСТРАННА ДЕКЛАРАЦИЯ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ ОТНОСНО ОБЩАТА СИСТЕМА ЗА ПРЕФЕРЕНЦИИ (ОСП)

Европейският съюз признава огромното значение на ОСП за развитието на търговията и ще продължи да сътрудничи посредством, *inter alia*, диалог, обмен и дейности за изграждане на капацитет, с цел осигуряване на оптималното използване на схемата от страна на Виетнам в съответствие с приложимите процедури на страните и развиващата се търговска политика на ЕС.

**СЪВМЕСТНА ДЕКЛАРАЦИЯ ПО ЧЛЕН 24
(СЪТРУДНИЧЕСТВО В БОРБАТА С ИЗПИРАНЕТО НА ПАРИ
И ФИНАНСИРАНЕТО НА ТЕРОРИЗМА)**

Страните се споразумяват, че Съвместният комитет ще изготви списък с компетентните органи, отговарящи за обмена на съответната информация по този член.

**СЪВМЕСТНА ДЕКЛАРАЦИЯ ПО ЧЛЕН 57
(ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ЗАДЪЛЖЕНИЯ)**

Страните се споразумяват, че за целите на правилното тълкуване и практическото прилагане на настоящото споразумение терминът „съществено нарушение на Споразумението“ в член 57, параграф 3, в съответствие с член 60, ал. 3 на Виенската конвенция за правото на договорите от 1969 г. („Виенската конвенция“), означава:

- а) такова отказване от Споразумението, което не се допуска от Виенската конвенция; или
- б) нарушаване на съществен елемент на Споразумението, съгласно посоченото в член 1, параграфи 1 и 2 и член 8.

В случай на съществено нарушение на Споразумението другата страна се уведомява незабавно за предприетите мерки. По искане на другата страна Съвместният комитет провежда спешни консултации в срок до 30 дни за задълбочено проучване на всеки аспект на мерките или на основанието за тяхното налагане с цел постигане на приемливо за страните решение.